

Hoofdstuk 1 – Gezegende dienst!

Zalig is hij die leest en zijn zij die horen de woorden dezer profetie, en die bewaren hetgeen in dezelve geschreven is; want de tijd is nabij. (Openb. 1:3)

De belangrijkste vraag

Bij het horen van het woord ‘zaligsprekingen’ denken we als Bijbellezers onwillekeurig meteen aan het begin van Mattheüs 5. De langste ‘preek’ die het Evangelie ons van de Zaligmaker overgeleverd heeft, en die we kennen als de Bergrede, opent immers met acht typering van Zijn volgelingen, die allemaal met het woord ‘zalig’ beginnen: ‘Zalig zijn de armen van geest’, ‘zalig zijn die treuren’, ‘zalig zijn de zachtmoedigen’ enzovoort (Matth. 5:3-5).

Wie een concordantie opslaat, ontdekt echter dat er in het Nieuwe Testament veel meer van dergelijke uitspraken te vinden zijn. Bijvoorbeeld in het gedeelte waar de Heere Jezus Zijn discipel Thomas opzoekt en tot het geloof in Zijn opstanding brengt en bij die gelegenheid zegt: ‘Omdat gij Mij gezien hebt, Thomas, zo hebt gij geloofd; zalig zijn zij die niet zullen gezien hebben en nochtans zullen geloofd hebben’ (Joh. 20:29). Denk ook aan Lukas 11, waar Jezus een vrouw ontmoet die een zelfbedachte zaligspreking laat horen over Zijn moeder. In reactie én in correctie daarop horen we Hem vervolgens zeggen: ‘Ja, zalig zijn degenen die het Woord Gods horen en hetzelfde bewaren’ (Luk. 11:28).

Ook in het laatste Bijbelboek, de Openbaring van Johannes, vinden we een aantal van dit soort uitspraken. En wie de

Openbaring kent, is niet verbaasd over het aantal: zoals het symbolische getal zeven – getal van de volheid – steeds terugkeert (vgl. onder andere Openb. 1:20, 5:1, 5:6, 8:2, 10:3, 12:3, 15:7 en 17:9-10), is dat ook het aantal van de zaligsprekingen die in de loop van dit boek opduiken.

‘Zalig ...’ Elke tekst die met dat woord begint, moet ons eigenlijk als vanzelf de oren doen spitsen! Immers, in wat nu volgt, wordt antwoord gegeven op dat wat in ons leven de belangrijkste vraag moet zijn: hoe word ik zalig? Hét antwoord is in feite zo kort en krachtig samen te vatten als de apostelen tegenover de stokbewaarder in Filippi gedaan hebben: ‘Geloof in de Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden, gij en uw huis’ (Hand. 16:31). Je kunt daarbij echter ook doorvragen: dat geloof in de Heere Jezus – hoe wordt dat geleefd en beleefd en waaraan is het te herkennen? Op dergelijke vragen geven onder meer de zaligsprekingen uit Openbaring antwoord.

Als we met dat in ons achterhoofd aandacht geven aan deze zeven teksten, gaan we dus wel bladeren in een Bijbelboek dat sommigen liever gesloten houden. Daarvoor zijn allerlei redenen aan te wijzen. De een vindt het te moeilijk en te mysterieus, de ander wordt angstig bij het horen van wat de wereld op weg naar de wederkomst nog aan rampen en plagen te wachten staat.

Laten we echter beseffen dat het boek Openbaring allereerst en allermeest aan Gods kerk gegeven is als een troostboek. En als de zeven zaligsprekingen ons bovendien willen vertellen *hoe* je persoonlijk in de enige troost in leven en sterven delen mag, hoeven we er toch niet tegenop te zien om ook dit gedeelte van Gods Woord tot ons te nemen. De God Die

ons deze dingen door Zijn Geest wil openbaren, is Degene van Wie de psalmdichter zingt: ‘Die God is onze Zaligheid. (...) Hij schenkt, uit goedheid, zonder peil, ons ’t eeuwig zalig leven’ (Ps. 68:10 berijmd). En de zeven zaligsprekingen uit Openbaring zeggen erbij: Hij *schenkt* in Christus door Zijn Geest die zaligheid niet alleen, maar Hij *gunt* dat ook aan ieder die dit Woord leest!¹

Leesdienst

Wanneer we een begin maken met het luisteren naar de eerste van de zeven zaligsprekingen, krijgen we een soort inkijkje in de kerkdienst zoals die in Johannes’ tijd werd vormgegeven. Als dat in dit woord heel kort wordt samengevat, valt de centrale plek op die de Woordverkondiging krijgt. Iets om mee te nemen, ook als het gaat om de inrichting van de eredienst vandaag. De Heilige Geest heeft in de begintijd van de kerk de prediking via allerlei kanalen kunnen laten verlopen: via apostelen, profeten, evangelisten en herders en leraars (Ef. 4:11). Op die momenten waarop er echter geen mogelijkheid was voor de ‘levende verkondiging’ via zulke Evangeliedienaren, kon men hun onderwijs echter ook op een andere manier aan de gemeente doorgeven. Op een manier die we vandaag in allerlei kerkverbanden nóg kennen, namelijk door middel van zogeheten leesdiensten.

Dat men daar ook in de tijd van de apostelen gebruik van maakte, weten we uit verschillende brieven van de apostel Paulus (vgl. Kol. 4:16, 1 Thess. 5:27). Dat Paulus onder andere daarom gemeenten per brief heeft onderwezen, is te verklaren uit het feit dat hij meermalen omwille van het Evangelie opgesloten heeft gezeten. Met een dergelijk probleem zit Johannes, de schrijver van Openbaring, ook: hij zit in ballingschap op het eiland Patmos en kan daarom de gemeenten

in Klein-Azië niet bezoeken. Men zal het voorlopig met leesdiensten moeten doen.

Als we dat op die manier verwoorden, kan het zomaar lijken alsof een leesdienst van een lagere orde zou zijn dan wanneer een dienaar van het Woord persoonlijk de kansel beklimt. Eerlijk gezegd wordt er in die trant ook wel over gedacht en gesproken. De eerste zaligspreking wil daarop een correctie aanbrenge. En er zijn meerdere getuigenissen van mensen die misschien wel met weinig verwachting onder een leesdienst waren gaan zitten, maar juist door wat ze lezend hoorden verkondigen, geestelijk onderwezen of zelfs in de ruimte gesteld zijn. Denk er niet te min over, zegt ook deze tekst. ‘Zalig is hij die (voor)leest en zijn zij die horen ...!’

Iets vergelijkbaars geldt trouwens ook ten aanzien van predikers die zagezegd weinig gaven of ‘maar één talent’ hebben. Is het niet opvallend dat meerdere ‘groten’ in Gods Koninkrijk, zoals de Engelse prediker C.H. Spurgeon, tot bekering kwamen onder de bediening van mannen van wie ze achteraf de naam niet eens konden achterhalen? We moeten altijd maar goed bedenken dat bekering geen vrucht van het werk van predikanten is, maar van Gods onweerstaanbare Geest, Die voor het (uit)dragen van de Evangelieschat bij voorkeur gebruikmaakt van ‘aarden vaten’. Met een duidelijk doel: ‘Opdat de uitnemendheid der kracht zij van God en niet uit ons’ (2 Kor. 4:7).²

Komt, nadert voor Zijn aangezicht!

De zaligspreking gaat dus allereerst over wie het Woord uitdragen (in dit geval voorlezen) én horen. Verderop zal nog wel duidelijk worden dat horen zonder meer ook weer geen garantie biedt voor de zaligheid. Maar Gods weg daarheen

begint daar dus wel mee, met horen! Een predikant uit mijn jeugd zei het wel eens zo: ‘Als je nat wilt worden, moet je in de regen gaan staan; wil je bekeerd worden, dan moet je onder Gods Woord gaan zitten.’

Wilt u zalig worden? Je zou zeggen: Wie wil dat nu niet? Welnu, zegt de tekst, kom dan naar de kerk! Daar komt Gods gemeente samen. Daar bevind je je op de werkvloer van de Heilige Geest. Daar klinkt het voornaamste genademiddel in handen van die Geest om zondaren van dood levend te maken. En waar het Woord klinkt, klinkt om te beginnen ook die groet – die in Openbaring 1 direct volgt op de eerste zaligspreking – waarin de drie-enige God genade en vrede toezegt aan allen die Zijn stem horen (Openb. 1:4-5). En vervolgens wordt Diegene uitgestald en aangeboden Die alles is wat een zondaar zich maar wensen kan: Jezus Christus, de getrouwe Getuige, de Eerstgeborene uit de doden en de Overste van de koningen der aarde. Om het in de taal van de Heidelbergse Catechismus te zeggen: onze hoogste Profeet, onze enige Hogepriester en onze eeuwige Koning (Zondag 12 H.C.). Meer heb je niet nodig, met minder kun je niet toe.

Er zijn verschillende redenen denkbaar waardoor het begin van de eerste zaligspreking niet alleen een bemoedigende, maar ook een aansporende en zelfs een waarschuwendende klank kan krijgen. Bijvoorbeeld in de richting van mensen die het belang van de kerkgang relativeren door te zeggen: ‘Als Hij je op het oog heeft, kan God je toch overal grijpen?’ Zo heb ik ooit tijdens een evangelisatieactie twee reformatorisch ogende meisjes horen praten, die vervolgens de deur van een discotheek binnengingen ... Het is echter niet de vraag wat God *kan*, maar wat Hij *wil*. Anders gezegd: de Geest is weliswaar niet gebonden aan de middelen, maar Hij bindt ons er wel aan!

Denk ook aan mensen die slordig zijn in hun kerkgang en het, bij wijze van spreken, van het weer laten afhangen of ze de dienst zullen bijwonen of niet. De tekst begint met het woord ‘zalig’: wie beseft dat de zaligheid ermee gemoeid is, leert het af om nonchalant om te gaan met de weg en de middelen die God daarvoor heeft aangewezen.

Sinds de coronacrisis hebben allerlei kerken ook te maken met een behoorlijke groep leden die zichzelf wijsgemaakt hebben dat je de kerkdiensten net zo goed thuis kunt volgen. Je hoort dan toch dezelfde preek als degenen die de moeite namen om in de kerk te gaan zitten? Wie zo praat, heeft kennelijk niets geleerd van de jaren waarin het door de diverse lockdowns niet of nauwelijks mogelijk was om naar de kerk te gaan. Of men is vergeten hoe groot de opluchting was toen de restricties eindelijk konden worden opgeheven. Een jongen van een jaar of twaalf begroette mij destijds op weg naar de kerk met een opgetogen: ‘We mógen weer, dominee!’ Die had het beter begrepen dan degenen die vanaf de bank in de woonkamer nog wel een preek wensen te consumeren, maar verder geen belang hebben bij de gemeenschap en de samenzang tijdens de diensten.

Nogmaals: je wordt er niet automatisch zalig mee, maar het kan wel een stukje ‘hemel op aarde’ zijn als je in de dienst mag zitten en samen met anderen ervaart wat Jezus beloofde: ‘Want waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam, daar ben Ik in het midden van hen’ (Matth. 18:20). Kan dat – bijvoorbeeld in een crisis, tijdens een ziekte of in de ouderdom – ook niet thuis ervaren worden? Natuurlijk wel. Maar onder normale omstandigheden geldt: ‘Gaat tot Zijn poorten in met lof, met lofzang in Zijn heilig hof’ (Ps. 100:3 berijmd). En wie God én het volk van God liefkreeg, zal ook die andere

psalm herkennen: 'Hoe branden mijn genegenheên, om 's HEEREN voorhof in te treên!' (Ps. 84:1 berijmd). De eerste zaligspreking zet er welgemeend een streep onder.³

Opvangen én opslaan

Het Evangelie (voor)lezen en beluisteren is dus allereerst nodig. We hebben echter al een- en andermaal opgemerkt: nodig, maar niet genoeg. Voor een ambtsdrager die het Woord mag bepreken of voorlezen niet. Voor een kerkganger die tijdens zijn leven een hele kerkbank verslijt ook niet. Wee de predikers die, zonder dat hun hart erbij betrokken is, de boodschap van de Schriften slechts voordragen als ging het om een of andere notariële akte. En wee de kerkgangers die de preek alleen maar beschouwen als een leerzame lezing of zelfs als een vorm van geestelijk amusement ... Het gaat om de zaligheid! En we moeten bij het overdenken van de eerste zaligspreking uit Openbaring bedenken dat ook het vervolg van dat Bijbelboek in een razend tempo op ons afkomt. Met alle verleidingen, verdrukkingen en oordelen die erin beschreven staan. Ook het laatste oordeel, dat uiteindelijk komt. Met dat alles voor ogen moeten we goed beseffen dat naamchristenen of 'kerkmensen' er niet komen. Immers, zo nodig als de kerkgang ook is, je kunt het aantal diensten dat je bijgewoond hebt niet beschouwen als de spaarpunten die je bij de supermarkt opspaat en verzilvert.

Wat is dan wel nodig? De tekst noemt naast het lezen en het horen ook het *bewaren* van het gepredikte Woord. Het gaat om het opvangen én opslaan van de boodschap. Let wel: niet opslaan als in een kluis of op een USB-stickje. We moeten het Woord leren bewaren zoals Jezus' moeder dat deed. Het bekende tweede hoofdstuk van het Lukasevangelie maakt er twee keer melding van. Eerst na afloop van het bezoek van

de herders aan het Kind in de kribbe: ‘Doch Maria bewaarde deze woorden alle tezamen, overleggende die in haar hart’ (Luk. 2:19). En na de gebeurtenissen rond het bezoek van de twaalfjarige Jezus aan de tempel staat er weer zoiets: ‘En Zijn moeder bewaarde al deze dingen in haar hart’ (Luk. 2:51).⁴

Overigens heeft de Heere Jezus naderhand in Zijn onderwijs ook op een dergelijke manier gesproken over hoe je met Zijn Evangelieboodschap dient om te gaan. Opvallend is de uitspraak die we in het begin van dit hoofdstuk al citeerden uit Lukas 11: ‘Ja, zalig zijn degenen die het Woord Gods horen en hetzelfde bewaren.’ Welbeschouwd klinkt daarin letterlijk dezelfde boodschap als in Openbaring 1! Maar wat te denken van de bekende gelijkenis waarmee de Zaligmaker de Bergrede afsloot. Dat verhaal over die twee bouwers, van wie de ene wijs en de andere dwaas genoemd wordt (Matth. 7:24-27). Onze zaligspreekng geeft aanleiding om ook dat gedeelte eens goed op ons te laten inwerken.

Horen en (niet) doen

Zoals gezegd: het is voor elke Bijbellezer een bekend verhaal. Ook een aangrijpend verhaal als je bedenkt dat het een heel diepe scheiding aanbrengt, maar dan wel tussen twee mensen die wij zouden betitelen als ‘serieuze kerkgangers’. Beiden zitten onder het gehoor van de Heere Jezus en beiden maken ze ernst met de zaken van de eeuwigheid. Ze beseffen immers allebei dat ze in geestelijk opzicht een dak boven hun hoofd moeten hebben! Buren in de kerk én buren in de straat. Dat laatste kunnen we afleiden uit het feit dat ze in gelijke mate met hetzelfde noodweer te maken krijgen. In alle onderdelen van de gelijkenis valt trouwens op hoe volstrekt parallel de beschrijving van beide mannen verloopt (vgl. vers 24 met vers 26).

Op één punt na dan: terwijl ze wel allebei het Woord *boren*, blijkt er een verschil op te treden op het moment dat er iets met dat Woord gedaan moet worden. De een doet wat er gezegd wordt en de ander niet. En zoals dat onder een kerkdienst gaat, behoeft dat verschil voor het oog van de mensen niet eens zozeer op te vallen. De belangrijkste beslissingen in ons leven vallen immers allereerst in het hart, dat voor anderen verborgen is. De consequentie van het verschil in omgang met het gehoorde Woord is echter enorm. Waar het huis van de wijze bouwer dankzij het gelegde fundament tegen de zwaarste stormen bestand blijkt, stort het huis van de dwaas die op het zand gebouwd had, in. 'En zijn val was groot.' Niet in de laatste plaats, zo vermoeden we, vanwege het feit dat hij een gewaarschuwd man was ...

Kortom, ons levenshuis moet tijdig een solide fundament hebben. Niet alleen vanwege de levensstormen die mensen van alle tijden ervaren, zoals ziekte, (financiële) zorgen en andere (relatie)problemen. Denk ook aan wat het boek Openbaring over de tijd tussen hemelvaart en wederkomst zegt. Dat is een tijd die in toenemende mate getekend wordt door allerlei rampen, plagen en oordelen, zeggen de zeven zegels, de zeven bazuinen en de zeven fiolen.

Wat is dat noodzakelijke fundament? Het wordt gevonden in het leven van hen die het Woord horen én doen. Die de boodschap van Gods genade in Christus vernemen én daar hun leven op bouwen. Zij mogen, zelfs in de zwaarste storm, vertrouwend zingen:

*Ik heb de vaste grond gevonden,
waarin mijn anker eeuwig hecht:
de dood van Christus voor de zonden,*

*van eeuwigheid als grond gelegd.
Die grond zal onverwrikt bestaan,
als aarde en hemel ondergaan.⁵*

Een fundamenteel verschil

Zo bezien roept de eerste zaligspreking tot gedegen zelfonderzoek. Ook al omdat er in de Bijbel diverse voorbeelden genoemd worden van mensen die in hun omgang met het Woord sprekend lijken op de dwaze bouwer uit Mattheüs 7. Denk aan degenen die Jezus op het oog had toen Hij in de gelijkenis van het zaad sprak over zaad dat bij de weg neergestrooid wordt en binnen de kortste keren door de vogels wordt weggepikt, zonder dat het ooit tot vrucht dragen kan komen (Mark. 4:4). In weer een andere gelijkenis spreekt de Zaligmaker over mensen die als onwillige kinderen weigeren mee te doen als anderen hen via fluitspel of klaagliederen aansporen om met hun blijspel óf treurspel mee te doen (Matth. 11:17).

Jakobus heeft het in zijn brief over hoorders die zich gedragen als iemand die zijn gezicht in een spiegel beziet, maar vervolgens wegloopt en vergeet wat hij gezien heeft (Jak. 1:24). En om niet meer te noemen: in de Handelingen der apostelen ontmoeten we stadhouder Felix, die weliswaar meerdere keren als hoorder onder de prediking van Paulus heeft gezeten, maar die de prediker heenzond toen hij in zijn preek de vinger op de zere plek legde (Hand. 24:25). Allemaal voorbeelden van dwaze bouwers, voor wie de eerste zaligspreking niet helemaal geldt. Ze horen wel, maar ze bewaren het Woord niet en daarom draagt het ook geen vrucht in hun leven.

Iemand kan opmerken dat het uiteindelijk toch de Heilige Geest is Die het Woord vruchtbaar maakt in het leven van

zondaren. Zo iemand heeft natuurlijk helemaal gelijk. Maar het moet ons veel te zeggen hebben wat namens die Geest tot zevenmaal toe de afsluiting vormt van de brieven die de Heere Jezus aan de gemeenten in Klein-Azië laat sturen: ‘Die oren heeft, die hore wat de Geest tot de gemeenten zegt’ (zie o.a. Openb. 2:7). Wie de noodzaak van het werk van de Heilige Geest beklemtoont, moet die oproep om écht te luisteren ook serieus nemen.

Beide zijn nodig. Voor wie ‘hoort’ en ook voor wie ‘leest’. Predikers én hoorders bevinden zich tijdens de kerkdienst in het spanningsveld tussen vrijmacht en verantwoordelijkheid. Zoals Spurgeon ergens opmerkt: ‘Als ik in de studeerkamer mijn preken voorbereid, doe ik dat onder gedurig gebed, in het diepe besef dat het de Geest is Die de prediking vrucht laat dragen. En als ik op de preekstoel sta, span ik mij zo in om het Woord helder en krachtig te laten klinken, alsof de zaligheid van mijn hoorders van mij afhangt!’⁶

Luister naar het Lam!

‘Zalig ... zijn zij die horen de woorden dezer profetie, en die bewaren hetgeen in dezelve geschreven is.’ Het gaat dus om horen én gehoorzamen. Wat dan? Allereerst wat ‘deze profetie’, dat wil zeggen het boek Openbaring, de lezers opdraagt. Zoals de herhaalde oproep tot bekering die we in de brieven aan de zeven gemeenten in Klein-Azië vinden. Bekering ten aanzien van het beoefenen van de eerste liefde, zoals in Efeze (Openb. 2:4-5). Bekering van het tolereren van dwaalleraars, zoals in Pergamus (2:14-16). Bekering van de lauwe, halfslachtige houding die Christus in Laodicea aantreft (3:15-19). Denk ook aan de oproep aan de lezers om afstand te nemen van de wereld en het denkpatroon van Babylon (18:4). Of aan de aansporing om toe te nemen in rechtvaardigheid en heilig-

making (22:11). En, mochten er zich onder de lezers bevinden die het leven van Gods genade nog missen, de nodiging om gebruik te maken van het welmenend aanbod en het water des levens om niet te ontvangen (22:17). Maar wat het ook is wat God ons in Zijn Woord voorhoudt en opdraagt: doe wat er gezegd wordt. Om het weer met de woorden van de apostel Jakobus te zeggen: ‘Zijt daders des Woords, en niet alleen hoorders’ (Jak. 1:22).

Geeft dit niet alle reden tot zelfonderzoek? Hoe zit het met onze verwerking van wat we ’s zondags vanaf de preekstoel meekrijgen? Soms krijg je het gevoel dat er bij bepaalde hoorders geen sprake is van enige verwerking. Vraag je ze ’s maandags wat ze de dag ervoor gehoord hebben, dan halen ze beschaamd de schouders op. Terwijl de zondagse prediking in feite bedoeld is om minstens een week lang ons leven te bepalen. En dan te bedenken dat het volgens de tekst om niets minder dan de zaligheid gaat ... Ook wie een afwachtende houding onder het Woord inneemt en het werkelijk gehoor geven aan de prediking steeds maar voor zich uit schuift, begaat een fundamentele vergissing. Inderdaad, fundamenteel, want het boek Openbaring zegt dat het de hoogste tijd is om ervoor te zorgen dat het fundament van ons levenshuis op orde is.

Daarvoor hoeft niemand terug te deinzen alsof het zou gaan om het nakomen van een hele waslijst aan verplichtingen. Het enige wat nodig is, is dat we ons huis leren bouwen op het Lam en Zijn volbrachte werk. Het is aan de Heilige Geest te danken dat mensen onder de verkondiging zicht krijgen op het bevrijdende van dat Evangelie. Het gaat om Jezus en om het horen naar Hem, het steunen op Hem en het volgen van Hem. Zoals de Zaligmaker Zelf ook laat merken als Hij

met dat verhaal van de twee bouwers Zijn Bergrede afsluit. Het staat in het Grieks heel prominent voorop: ‘Een iegelijk dan die *van Mij* deze woorden hoort.’ Wat maakt dat een verschil, als de Geest je onder het Woord laat inzien: het is de Heere Zelf Die tot mijn hart spreekt. Wie dat ervaart, kán het Woord niet langer naast zich neerleggen. Die móét luisteren. Immers: ‘Hij spreekt als macht hebbende, en niet als de schriftgeleerden’ (Matth. 7:29)!

Er is haast bij

Zo bezien is de boodschap van de Bijbel niet zo moeilijk als sommigen het willen doen voorkomen. Dat geldt voor een geschrift als het Mattheüsevangelie, maar ook voor de Openbaring van Johannes. Waar de Geest het Woord aan je hart legt, blijkt de boodschap zo eenvoudig te zijn dat een kind zalig kan worden. Juist een kind! Intussen kent het Evangelie wel grote urgentie. Dat wordt aan het eind van de eerste zaligspreking ook hoorbaar: ‘De tijd is nabij!’ Een signaal dat tot haast maant, en dat overigens aan het eind van dit Bijbelboek nogmaals zal klinken (zie Openb. 22:10).

Wie de grondtekst raadpleegt, ziet dat voor ‘tijd’ in het Grieks een bijzonder woord gebruikt wordt. We vinden daar niet het gebruikelijke woord voor tijd (*chronos*), maar het typisch Bijbelse woord *kairos*. Terwijl *chronos* de tijd is die we op onze horloges en in onze agenda’s kunnen bijhouden, is *kairos* een woord dat een bepaald tijdstip aanduidt. Om het in militaire termen te zeggen: ‘het uur U’. Het allesbeslissende moment, waarheen het Lam vanaf de troon kerk en wereld heen stuwt!

En dan? Als de normale opeenvolging van de *chronos* uitmond in de *kairos*? Openbaring maakt in de laatste hoofdstukken duidelijk wat er dan zal gebeuren. Onder meer aan

de hand van het beeld van twee steden: het 'Babylon' van de Gode vijandige wereld stort krakend in elkaar onder Gods oordelen (Openb. 18). En het nieuwe 'Jeruzalem' daalt uit de hemel neer om het eeuwige thuis van Gods kinderen te worden (Openb. 21). Tussen die twee gebeurtenissen in wordt in Openbaring 20 een rechterstoel neergezet, vanwaar heel de mensheid geoordeeld wordt en in tweeën uiteenvalt. Dáár gaat het dus heen. En de eerste zaligspreking zegt: dáárom moet je je genadetijd goed gebruiken, de prediking horen en gehoorzamen. En wie dat door genade leerde te doen, heeft op weg naar de wederkomst nog iets belangrijks te doen.

Leg de krant naast de Bijbel

Dat de *kairos* nabij is, geeft aan het christenleven volgens deze tekst namelijk nóg een dimensie. Het gaat om *opvangen* (horen), *opslaan* (bewaren in de zin van gehoorzamen) en *opletten!* Hoe dan? Door de krant naast de Bijbel te leggen om te zien dat onder meer het boek Openbaring bezig is voor onze ogen in vervulling te gaan.

Denk daarbij aan ontwikkelingen in de schepping. Leg een hoofdstuk als Openbaring 16 naast de nieuwsbulletins en je hoort in beide van mondiale milieuvervuiling en grootschalige branden, maar ook van zondig gedrag dat op den duur de gezondheid van de mens aantast. Let vervolgens ook op ontwikkelingen in de mensenwereld. Hoe dicht zijn we, met het world wide web en de mogelijkheden van AI (*Artificial Intelligence*: kunstmatige intelligentie) genaderd tot het totale systeem dat ons in Openbaring 13 wordt getekend, als het beest uit de zee het op aarde een tijd lang voor het zeggen krijgt? En wat te denken van de groeiende kloof tussen goddelozen en rechtvaardigen, zoals Openbaring 22 daarvan spreekt (vers 11)? Wie dat vers leest, moet onwillekeurig den-

ken aan de afgrond die op de bekende plaat van de brede en de smalle weg gaapt tussen de twee routes die mensen kunnen gaan; een afgrond die breder en dieper wordt naarmate men het eind van de reis nadert ...

Let ten slotte ook op ontwikkelingen in de kerk. Openbaring 13 voorzegt onder meer het optreden van de valse profeet – het beest uit de aarde – die qua uiterlijk trekken van het Lam heeft, maar die blijkt te spreken als de draak (Openb. 13:11). Hij zal in het rijk van de antichrist de grote aanjager zijn van een subtiele leugencampagne die slechts door Gods uitverko- renen doorzien wordt. Zijn we in onze tijd van de eerste ritse- lingen van dat offensief getuige, nu ook kerkmensen massaal ‘omgeturnd’ worden in hun denken over gender, rolverdeling, relaties en seksualiteit? Soms onder het mom van christelijke naastenliefde en met een beroep op de Bijbel ...⁷

Kom tot uw Heiland, toef langer niet

‘De tijd is nabij’, zegt het slot van de eerste zaligspreking. Voelen we zelf ook de urgentie die daarin doorklinkt? Ook de urgentie om zonder uitstel gehoor te geven aan wat die zalig- spreking ons voorhoudt. ‘Heden, zo gij Zijn stem hoort’, zegt Psalm 95. Hoe dan? Het voornaamste is en blijft dat we onze toevlucht zoeken bij Hem om Wie heel het boek Openbaring draait. Het Lam, Jezus Christus. De getrouwe Getuige, de Eerstgeborene uit de doden en de Overste van de koningen der aarde (Openb. 1:5). Want voor wie behouden wil wor- den, geldt – zoals gezegd – nog altijd het aloude woord van de apostelen: ‘Geloof in de Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden, gij en uw huis’ (Hand. 16:31)!

Gespreksvragen

1. Openbaring wil eerst en vooral een troostboek voor de kerk zijn. Hoe kijkt u zelf aan tegen dit Bijbelboek? Welke moeite ervaart u bij het lezen ervan? En hoe kan het lezen ervan echt tot troost en bemoediging ervaren worden?
2. Herkent u de valkuil om meer bezig te zijn met de persoon van de prediker dan met de inhoud van de prediking? Hoe zou deze valkuil vermeden kunnen worden? Zie 1 Kor. 3:4-7 en 22-23.
3. Merkt u in uw eigen leven ook dat het bezoeken van de kerkdiensten onder druk komt te staan? Kunt u in eigen woorden zeggen wat het belang van een trouwe kerkgang is?
4. Hoe gaat u in de loop van de week om met de prediken die u 's zondags hebt gehoord? Probeert u de lessen die u meekreeg vast te houden en praktisch te maken? En zo ja: hoe dan?
5. Wanneer kun je zeggen dat je levenshuis een vast fundament voor de eeuwigheid heeft? En hoe kun je dat zeker weten?
6. Ervaart u een spanningsveld tussen wat de Geest met het Woord moet doen en wat wij ermee moeten doen? Hoe moet daar volgens u óp en ónder de kansel mee omgegaan worden?

7. Leest u uw krant en uw Bijbel naast elkaar? Kunt u zelf nog meer voorbeelden noemen van actuele ontwikkelingen waarin we Gods Woord in vervulling zien gaan? Zie o.a. Matth. 24:4-12, 2 Thess. 2:11 en 2 Tim. 3:1-5.

Lezen: Openb. 1:1-8 en Matth. 7:24-29

Zingen: Ps. 27:3, Ps. 119:69, Ps. 84:1 en 2, Ps. 89:7, Ps. 119:1